Statens helsepersonellnemnd - HPN-2014-67

Myndighet	Statens helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2014-08-20
Doknr/publisert	HPN-2014-67
Stikkord	Tilbakekall av autorisasjon som tannlege - bruk av alkohol. Stadfestet. Helsepersonelloven § 57.
Sammendrag	Klageren hadde erkjent å ha hatt et langvarig alkoholmisbruk. Klagerens alkoholmisbruk hadde gått ut over evnen til forsvarlig yrkesutøvelse som tannlege ved at pasientbehandling hadde blitt avbrutt og klageren sendt hjem fra arbeid av kolleger. Klageren hadde påbegynt behandling for sitt alkoholmisbruk, men det var ikke dokumentert sammenhengende fravær av bruk av alkohol over tilstrekkelig lang tid.
Saksgang	Saksnummer: 14/67.
Parter	Klager: Født 1953 (Advokat Tone Galaasen).
Forfatter	Hans Hugo Kristoffersen, Heidi Talsethagen, Anne Marie Due, Marte Kvittum Tangen, Øystein Kilander, Ingunn Skre, Atle Larsen.

Saken gjelder: Klage over Statens helsetilsyns vedtak av 27. januar 2014 om tilbakekall av autorisasjon som tannlege, jf. lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 57.

Den 20. august 2014 traff Statens helsepersonellnemnd enstemmig følgende

VEDTAK:

Statens helsetilsyns vedtak av 27. januar 2014 stadfestes.

Saksforholdet:

Klageren er utdannet ved Universitetet i Bergen og fikk autorisasjon som tannlege 1. januar 1978. På de tidspunkt hendelsene til grunn for tilsynssaken fant sted, var klageren tannlege ved A på T.

Fylkesmannen i U mottok 23. mai 2013 bekymringsmelding fra ektefellen til en av klagerens pasienter, jf. notat fra telefonsamtale. Det ble opplyst at klageren hadde vært påvirket under yrkesutøvelse samme dag, og at behandlingen hos klageren derfor måtte avbrytes. Fylkesmannen mottok 24. mai 2013 også bekymringsmelding fra en av klagerens kolleger, tannlege B, om tilsvarende forhold. B opplyste i samtale med Fylkesmannen at klageren hadde vært observert påvirket i tjenesten som tannlege flere ganger den siste tiden, jf. notat av 24. mai 2013. Det ble videre opplyst at forholdene tidligere hadde vært tatt opp med klageren av hans kolleger, og at AKAN var koblet inn.

Klageren var i møte hos Fylkesmannen i U 4. juni 2013. Han erkjente å ha problemer med alkohol, og at han hadde brukt alkohol i mange år, men at det nå hadde «gått over styr», jf. referat fra møtet. Han opplyste at han hadde vært i terapi for sitt alkoholmisbruk for ca. ti år siden, samt i 2004 og 2007. Han var også i kontakt med C i juni 2010 for sitt alkoholmisbruk, etter henvisning fastlegen. Klageren uttalte seg til saken i brev av 30. oktober 2013, og opplyste at han hadde gjennomgått et fireukers behandlingsopphold ved D behandlingssenter. Han opplyste at han ville fortsette med ettervern og at han jevnlig gikk i AA-møter.

Ved brev av 13. november 2013 fra klagerens fastlege, E, ble kopi av journal i tiden fra 27. oktober 1998 til 25. oktober 2013, epikrise datert 18. april 2007 fra medisinsk avdeling, T sjukehus, og epikrise datert 26. august 2008 fra psykolog F fremlagt.

Klagerens autorisasjon som tannlege ble tilbakekalt i Statens helsetilsyns vedtak av 27. januar 2014. Klageren ble ansett uegnet til yrkesutøvelse som tannlege på grunn av bruk av alkohol.

Vedtaket ble påklaget ved brev av 18. februar 2014 fra advokat Tone Galaasen i Den norske tannlegeforening. Det ble fremlagt notat av 13. februar 2014 fra psykolog F. Klagerens kolleger G, B og H bekreftet at klageren hadde vært i arbeid i tiden fra 15. august 2013 til 30. januar 2014. I klagen ble det også anmodet om utsatt iverksetting av vedtaket om tilbakekall av autorisasjon som tannlege.

Statens helsetilsyn vurderte saken på nytt, og kom til at det ikke fremkom opplysninger i klageomgangen som ga grunn til å vurdere saken annerledes. Saken ble 11. mars 2014 oversendt Statens helsepersonellnemnd for klagebehandling. Samme dato ble anmodning om utsatt iverksetting avslått.

I forbindelse med klagebehandlingen mottok nemnda e-post av 20. mai 2014 med erklæring datert 19. mai 2014 for deltakelse på AA-møter fra august 2014 (antas å være feilskrift for 2013) og brev av 28. mars 2014 fra klagerens fastlege E.

Videre har nemnda, gjennom flere brev fra klageren, mottatt resultat av rusmiddelanalyser gjennomført i tiden fra 19. juli 2013 til 6. desember 2013 og fra 7. februar 2014 til 11. august 2014. Om prøver tatt fra 7. februar 2014 har fastlege i brev av 20. juni 2014 bekreftet at det er tatt planlagte prøver en gang i uken. Som vedlegg til brev av 14. august 2014 fulgte uttalelse fra klagerens ektefelle i forhold til den periode hvor det var opphold i klagerens rusmiddeltesting.

Statens helsetilsyn legger til grunn at klageren har et alkoholmisbruk som har vart over år. I perioder har alkoholbruken vært så ute av kontroll at klageren har møtt på arbeid i påvirket tilstand, senest i mai 2013. Det er vist til bekymringer fra kolleger, reaksjoner fra pasienter, bruk av Antabus og klagerens egne uttalelser.

Klageren har startet med et behandlingsopplegg for sitt alkoholmisbruk. Det er ikke opplysninger i saken om at han etter oppstart av behandling har inntatt alkohol. Det er imidlertid ikke dokumentert opphør av bruk av alkohol over en tilstrekkelig lang periode.

Etter Statens helsetilsyns vurdering er forholdet så grovt at det ikke er tilstrekkelig å reagere med en mindre streng reaksjon enn tilbakekall. Det vises blant annet til at klageren har møtt påvirket på arbeid, noe som anses som svært alvorlig.

Klageren anfører at vedtak om tilbakekall er basert på feil rettsanvendelse og mangelfullt faktisk grunnlag.

Han erkjenner at han har et alkoholmisbruk. Han har ved noen tilfeller drukket alkohol dagen før arbeid, slik som ved episoden den 23. mai 2013. Han har ved disse tilfellene møtt på arbeid i bakrus. Det er ikke opplysninger i saken som sannsynliggjør at han har møtt påvirket på arbeid.

Statens helsetilsyn har vektlagt faktum om alkoholmisbruk frem til mai 2013. Etter helsepersonelloven § 57 er det imidlertid forholdet på vedtakstidspunktet som skal være avgjørende. Det må legges til grunn at rusmiddelmisbruket har opphørt.

Etter opphold ved D behandlingssenter i juni/juli 2013 har han tatt jevnlige rusmiddeltester hos fastlegen, som alle var negative. Han deltar på ukentlige AA-møter på hjemstedet, har vært til to konsultasjoner hos psykolog og planlegger ytterligere oppfølging med psykologtimer.

Han var i arbeid fra august 2013 til januar 2014, og kolleger har bekreftet at han var edru, pliktoppfyllende og at han behandlet pasientene profesjonelt i denne perioden.

Tilbakekall av hans autorisasjon vil være en uforholdsmessig reaksjon. Det er fremlagt bekreftelse fra klagerens kolleger, som viser at de er kjent med bakgrunnen for vedtak om tilbakekall og at de vil påta seg ansvaret med å føre tilsyn og å rapportere til Statens helsetilsyn.

Statens helsepersonellnemnds vurdering:

Statens helsepersonellnemnd har vurdert om klageren er uegnet til å utøve virksomhet som tannlege forsvarlig på grunn av bruk av alkohol, jf. helsepersonelloven § 57.

Nemnda legger alminnelig sannsynlighetsovervekt til grunn for bevisvurderingen. Det følger av rettspraksis og langvarig forvaltningspraksis at det er det mest sannsynlige faktum som skal legges til grunn.

Klageren har erkjent at han har hatt et alkoholmisbruk og at dette har vart over år. Dette støttes av øvrige opplysninger i saken. Det fremkommer av epikrise fra psykolog F at bakgrunn for henvisning for behandling i april 2007 var langvarige alkoholmisbruk. Klagerens misbruk har pågått over lang tid, noe som dokumenteres gjennom opplysninger i klagerens journal, blant annet ved opplysninger om bruk av alkohol og bekymringsmeldinger fra klagerens kolleger knyttet til dette. Klageren er gitt hoveddiagnosen alkohol misbruk/skadelig bruk de siste år. Samlet finner nemnda det sannsynliggjort at klageren har hatt et mangeårig misbruk av alkohol.

Klageren har bestridt at hans alkoholbruk har medført at han har møtt påvirket på arbeid. Nemnda finner det imidlertid sannsynliggjort at klageren møtte påvirket på jobb den 23. mai 2013, og at dette også har skjedd ved tidligere tilfeller og over flere år. Ved bevisvurderingen legger nemnda vekt på opplysninger i bekymringsmeldinger fra klagerens kolleger. Opplysningene finner støtte i det som er dokumentert i klagerens journal og i epikrise fra T sykehus fra 2007.

Klagerens alkoholmisbruk har gått ut over hans evne til forsvarlig yrkesutøvelse som tannlege, ved at pasientbehandlingen har blitt avbrutt eller at klageren har blitt sendt hjem fra arbeid av kolleger, og dette gjør forholdet i saken enda mer alvorlig.

Av helsepersonelloven § 8 fremgår at helsepersonell ikke skal innta eller være påvirket av alkohol eller andre rusmidler i arbeidstiden. Av forskrift av 4. mai 2012 nr 400 om pliktmessig avhold for helsepersonell § 1 fremgår at helsepersonell ikke skal innta alkohol eller andre rusmidler i et tidsrom av åtte timer før arbeidstiden begynner.

Misbruk av rusmidler utgjør en betydelig fare for kvaliteten og sikkerheten i helsetjenesten. Rusmidler påvirker funksjoner som konsentrasjonsevne, hukommelse, kritisk sans, konsekvensanalyse og innlæringsevne, og kan nedsette koordinasjons- og reaksjonsevnen. Tilbakekall av autorisasjon er ikke betinget av at det er avdekket feil under yrkesutøvelsen som følge av alkoholpåvirkning. Klagerens misbruk av alkohol har vært av en slik art og grad at det har vært egnet til å utgjøre en fare for pasientsikkerheten. Misbruk av alkohol er også ødeleggende for den allmenne tillit til tannleger, og er ikke forenlig med en forsvarlig utøvelse av tannlegeyrket.

Erfaringsmessig tar det lang tid å komme ut av et misbruk, og igjen bli skikket for yrket. Der det er påvist et langvarig alkoholmisbruk vil det normalt kreves omfattende dokumentasjon for at misbruket har opphørt før vedkommende igjen kan anses skikket til å inneha en autorisasjon. Lengden beror på en helhetsvurdering, men vanligvis kreves det i henhold til praksis, en sammenhengende periode på minimum to år. Det samme fremgår av Statens helsetilsyns rundskriv IK-1/2009.

Klageren har påbegynt behandling for sitt alkoholmisbruk. Han har blant annet vært på et fire ukers opphold ved D behandlingssenter, og han går jevnlig til AA-møter på sitt hjemsted. Han har også fremlagt bekreftelse fra psykolog F for oppstart av behandling hos ham. Det er videre fremlagt analyse etter rusmiddeltesting for tidsrommet fra 19. juli 2013 til 11. august 2014. Det er opphold i fremlagt dokumentasjon for rusmiddeltesting tiden fra 6. desember 2013 til 7. februar 2014. Bakgrunn for opphold i gjennomført testing er av klageren forklart med misforståelse mellom klageren og fastlegen og manglende innsikt med hensyn til kravene til rusmiddeltesting. Klagerens ektefelle har opplyst at hun i den perioden hvor prøver ikke ble tatt, ikke så tegn til misbruk av alkohol. Det avgjørende for nemnda er uansett at det ikke er fremlagt dokumentasjon for sammenhengende fravær av bruk av alkohol over tilstrekkelig lang tid. Det er derved ikke dokumentert at klageren nå igjen kan anses egnet til yrkesutøvelse som tannlege.

Nemnda har etter dette kommet til at klageren er uegnet til yrkesutøvelse som tannlege på grunn av bruk av alkohol.

Vilkårene for å tilbakekalle klagerens autorisasjon som tannlege er oppfylt, jf. helsepersonelloven § 57. I de tilfeller vilkårene for tilbakekall er oppfylt må det også foretas en vurdering av om autorisasjonen skal tilbakekalles.

Etter nemndas vurdering er et tilbakekall av klagerens autorisasjon ikke et uforholdsmessig inngrep. Ved denne vurderingen er det hensynet til sikkerhet for pasienter, kvalitet i helsetjenesten og tillit til helsepersonell og helsetjeneste som vil være sentralt, jf. helsepersonelloven § 1.

Alkoholmisbruk er ikke forenelig med virksomhet som tannlege, og nemnda har kommet til at klagerens autorisasjon som tannlege skal tilbakekalles.

Slik saken står for nemnda er det ikke aktuelt å vurdere mindre inngripende tiltak. Dersom klageren på et senere tidspunkt kan dokumentere sammenhengende fravær av bruk av alkohol over tid samt gjennomført behandling av betydning for yrkesutøvelsen, vil det kunne være aktuelt med en begrenset autorisasjon. Søknad om begrenset autorisasjon skal da vurderes av Statens helsetilsyn i første innstans.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og det påklagede vedtaket stadfestes.